

Kommentarer till naturvärdesinventeringen och artskyddsutredningar, Fisksätratomterna.

Den av Väg och Miljö utförda naturvärdesinventeringen, NVI, redovisar ett antal naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde, naturvärdesklass 3 i den fyrgradiga skalan (klass 1 högsta naturvärde, 2 högt naturvärde, 3 påtagligt naturvärde och 4 visst naturvärde) samt några objekt med visst naturvärde. Endast en naturvårdsart påträffades av Väg och Miljö, tallticka, rödlistad som nära hotad, NT.

Vid fältbesök den 29 september 2023 gjordes fynd av 9 naturvårdsarter (samlingsbegrepp för rödlistade arter, signalarter, fridlysta arter m.m.) av undertecknad som inte uppmärksammats av Väg och Miljö.

Naturvårdsarter påträffade vid fältbesöket 29 sep:

- Mörk kolflarnlav, rödlistad (NT), förekommer på barken av äldre tallar i naturvärdesobjekt 9.
- Grynig blåslav, signalart, förekommer på barken av äldre tallar i naturvärdesobjekt 6 och 9.
- Stubbspretmossa, signalart, på död ved i alsumpskogen, naturvärdesobjekt 5.
- Västlig hakmossa, signalart och har mycket högt signalvärde för opåverkade skogar med hög luftfuktighet, på bergvägg i naturvärdesobjekt 9 eller 10 (svårt veta exakta gränsdragningen)
- Långfliksmossa, signalart, behöver rik tillgång på liggande död ved, naturvärdesobjekt 9.
- Rostfläck, signalart, högt signalvärde och behöver jämn och hög luftfuktighet, naturvärdesobjekt 5.
- Skriftlav, signalart, gynnas av jämn och hög luftfuktighet, naturvärdesobjekt 5.
- Granbarkgnagare, signalart, kläckhål i äldre levande granar, naturvärdesobjekt 6 och 9.
- Vågbandad barkbock, gnagspår i död gran, naturvärdesobjekt 6.

Med dessa artfynd är det möjligt att naturvärdesklassningen skulle påverkas och vissa delar skulle kunna komma upp i naturvärdesklass 2, högt naturvärde. Även om inte naturvärdesklassningen skulle påverkas är det anmärkningsvärt att så många artfynd förbisetts.

I NVI:n föreslås åtgärder för att minska negativ påverkan på naturvärden. Det rekommenderas att undvika, om möjligt, arbete intill eller med risk att inverka på naturvärdesobjekt 5 vilket utgörs av alsumpskog. Efter en titt på plankartan blir det dock uppenbart att detta åtgärdsförslag är omöjligt att genomföra eftersom hela det området exploateras om detaljplanen genomförs. I NVI:n föreslås även att hänsyn tas till flera andra naturvärdesobjekt men även detta är omöjligt utifrån hur detaljplanen är utformad.

Artskyddsutredningarna och groddjursinventeringen

Det har gjorts artskyddsutredningar för fåglar och fladdermöss. Gällande fåglar framgår att:

"För att undvika eventuell påverkan på mindre hackspett bör lämpliga hänsynsåtgärder genomföras. Dessa bör genomföras inom en areal som med viss marginal överskrider de 0,9 hektar livsmiljö (0,6 hektar möjlig häckningsmiljö samt 0,3 hektar utvecklingsbiotop) som tas

i anspråk i detaljplanen. Hur stor yta som åtgärder behöver genomföras inom beror på miljöns beskaffenhet och befintliga kvaliteter. Det är av vikt att åtgärderna genomförs inom planområdet eller delar av omgivningen som bedöms kunna utgöra en del av samma revir.”

Åtgärder ska genomföras men det framgår inte av utredningen var dessa åtgärder ska genomföras eller om det ens finns lämpliga biotoper för de föreslagna åtgärderna. Artskyddsutredningen måste därför bedömas som inte fullständig och därmed underkännas som beslutsunderlag.

Gällande fladdermöss framgår följande: *”Eventuella gräsytor eller öppna miljöer inom planområdet föreslås få en ängskaraktär. Även bärande buskar och träd kan etableras om möjlighet finns. Dyliga åtgärder är gynnsamt för insekter och därigenom även för fladdermöss. Dessa åtgärder ska dock inte ske på bekostnad av befintliga naturmiljöer, utan snarare inom de miljöer som avses exploateras.”*

Genom att man skriver *”Eventuella gräsytor eller öppna miljöer”* samt att träd och buskar kan etableras *”om möjlighet finns”* är det tydligt att det inte finns några garantier för att föreslagna åtgärder kan genomföras. Detta är grund för att underkänna även artskyddsutredningen för fladdermöss. Skulle en ny detaljplan tas fram kunde föreslagna åtgärder säkras genom planbestämmelser.

Det framgår även att *”Gröna och mörka stråk behöver sparas inom planområdet”* men det görs ingen bedömning om detaljplanen verkligen sparar tillräckliga stråk för att fladdermössen även i framtiden ska kunna nyttja planområdet för födosök, fortplantning och passage. Även denna artskyddsutredning får bedömas som inte fullständig.

Av groddjursinventeringen framgår: *”I och med områdets måttliga förekomst förmånliga livsmiljöer, frånvaro av aktiva leklokaler och avsaknad av registrerade och bekräftade artfynd bedöms det som osannolikt att området har någon nämnvärd betydelse för artgruppen groddjur på lokal, regional eller nationell nivå”.*

Det är märkligt att man anser att området har måttlig förekomst av förmånliga livsmiljöer för groddjur när man i samma dokument i fig 4 visar att det finns flera områden, som totalt upptar en relativt stor del av planområdet, som bedöms som förmånliga livsmiljöer för groddjur.

I groddjursinventeringen dras slutsatsen att: *”I och med detta bedöms det som mindre troligt att ianspråktagandet av området i samband med planprocessen skulle hysa någon betydelsefullt negativ inverkan på denna artgrupp.”*

Även om artfynd av groddjur inte finns registrerade och bekräftade är det ändå en förmånlig livsmiljö för groddjur som man tar bort. Våtmarker har stora värden för biologisk mångfald, hydrologi m.m. även om det inte förekommer groddjur. Groddjur har förvunnit från många lämpliga lokaler under senare tid, kanske delvis pga en svampsjukdom (chytridsvamp) som bekräftats förekomma i Stockholmstrakten. Även exploatering av lämpliga livsmiljöer och spridningsstråk har gjort att groddjur försvunnit från lämpliga områden. Om groddjuren i framtiden ska kunna komma tillbaka och återetablera sig kan man inte exploatera bort lämpliga livsmiljöer med hänvisning till att vi idag inte kan hitta groddjur i området. Naturen är dynamisk och föränderlig, populationer och utbredningsområden ändras över tid. En inventering av artförekomster ger en ögonblicksbild och den måste kompletteras med bredare

perspektiv gällande framtida utvecklingsmöjligheter för att man ska få en rättvis bild av ett områdes värden inte bara idag utan även i framtiden.

Ronny Fors

Ordförande Naturskyddsföreningen i Nacka

2023-12-14